

Paper Code : 9402.

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts ✓	121204	AECE-4221 ✓
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116404	
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119604	
Master of Arts English (FYIP)	508504	
Bachelor of Vocation (Retail Management)	122004	
Bachelor of Vocation (Management and Secretarial Practices)	112704	
Bachelor of Vocation (Animation)	112804	
Bachelor of Vocation (Textile Design and Apparel Technology)	113104	
Bachelor of Vocation (Nutrition Exercise and Health)	112504	
Bachelor of Vocation (Beauty and Wellness)	112604	
Bachelor of Vocation (Hospitality and Tourism)	113004	
Bachelor of Vocation (Artificial Intelligence and Data Science)	112904	

Semester -IV

Course Title: Environmental Studies (Compulsory)

Time Allowed: 3 Hrs.

Max Marks: 60

PART - A

Note: Attempt any 5 questions. Each question carries 4 marks.
Length of the answer should not exceed 1 page.

1. What do you mean by environment education? Give its definition.
2. What do you understand by desertification? Explain its main causes of desertification.
3. What do you mean by global warming? Explain its effect.
4. Define "THERMAL POLLUTION". Write its effects.
5. What is AIDS? How does AIDS spread.
6. Write a note on welfare of children and women.
7. What do you understand by sustainable and non-sustainable development?

PART – B

Note: Attempt any 5 questions. Each question carries 8 marks.

Length of the answer should not exceed 3 pages.

1. What do you mean by floods? Write their causes and methods to prevent them. Write about flood prone areas of India.
2. Define ecosystem. Explain its components, function and structure of ecosystem.
3. What do you mean by "ECOLOGICAL SUCCESSION"? What are its main factors?
4. Define "NOISE & SOIL POLLUTION". Discuss its cause, effects and control measure.
5. What do you understand by Biodiversity? Explain two methods of conservation of biodiversity.
6. Define term natural disaster. Define five types of natural disaster. Explain its effects and causes.
7. Describe various Acts of Environment Protection.
8. Explain Grassland and Aquatic ecosystem. Write their character, structure, functions.

Hindi Version

भाग—ए

नोट— कोई भी 5 प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 4 अंक का है।
उत्तर की लंबाई 1 पृष्ठ से अधिक नहीं होनी चाहिए।

1. पर्यावरण शिक्षा से आप क्या समझते हैं? इसकी परिभाषा दीजिए।
2. मरुस्थलीकरण से आप क्या समझते हैं? मरुस्थलीकरण के मुख्य कारण बताइये।
3. ग्लोबल वार्मिंग से आप क्या समझते हैं? इसका प्रभाव बताइये।
4. "थर्मल प्रदूषण" को परिभाषित करें। इसके प्रभाव लिखिए।
5. एड्स क्या है? एड्स कैसे फैलता है।
6. बच्चों और महिलाओं के कल्याण पर एक नोट लिखें।
7. सतत एवं गैर-टिकाऊ विकास से आप क्या समझते हैं?

भाग—बी

नोट— कोई भी 5 प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 8 अंक का है।
उत्तर की लंबाई 3 पेज से अधिक नहीं होनी चाहिए।

1. बाढ़ से आप क्या समझते हैं? उनके कारण तथा उन्हें रोकने के उपाय लिखिए। भारत के बाढ़ प्रवण क्षेत्रों के बारे में लिखें।

2. पारिस्थितिकी तंत्र को परिभाषित करें। पारिस्थितिकी तंत्र के घटकों, कार्यों और संरचना की व्याख्या करें।
3. "पारिस्थितिकीय उत्तराधिकार" से आपका क्या तात्पर्य है? इसके मुख्य कारक क्या हैं?
4. "शोर एवं मृदा प्रदूषण" को परिभाषित करें। इसके कारण, प्रभाव एवं नियंत्रण उपाय पर चर्चा करें।
5. जैव विविधता से आप क्या समझते हैं? जैव विविधता संरक्षण की दो विधियाँ समझाइये।
6. प्राकृतिक आपदा शब्द को परिभाषित करें। प्राकृतिक आपदा के पाँच प्रकार बताइये। इसके प्रभाव एवं कारण बताइये।
7. पर्यावरण संरक्षण के विभिन्न अधिनियमों का वर्णन करें।
8. घास के मैदान और जलीय पारिस्थितिकी तंत्र की व्याख्या करें। उनके चरित्र, संरचना, कार्य लिखिए।

Punjabi Version

ਭਾਗ-ਏ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਵੀ 5 ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ੫ ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 1 ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
2. ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਮਾਰੂਥਲੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
3. ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਝਾਓ।
4. “ਥਰਮਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਖੋ।
5. ਏਡਜ਼ ਕੀ ਹੈ? ਏਡਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।
6. ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
7. ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ- ਬੀ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਵੀ 5 ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 8 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 3 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

1. ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਿਖੋ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
2. ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. “ਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਸਫਲਤਾ” ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ।
4. “ਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਤੁਸੀਂ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

6. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
8. ਗਰਾਸਲੈਂਡ ਅਤੇ ਐਕਵਾਟਿਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਬਣਤਰ, ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।

Paper Code : 4105

Programme	Exam Code	Course Code
Bachelor of Arts	121204	AECE-4221 ✓
Bachelor of Arts (Journalism and Mass Communication)	116404	
Bachelor of Science (Fashion Designing)	119604	
Master of Arts English (FYIP)	508504	
Bachelor of Vocation (Retail Management)	122004	
Bachelor of Vocation (Management and Secretarial Practices)	112704	
Bachelor of Vocation (Animation)	112804	
Bachelor of Vocation (Textile Design and Apparel Technology)	113104	
Bachelor of Vocation (Nutrition Exercise and Health)	112504	
Bachelor of Vocation (Beauty and Wellness)	112604	
Bachelor of Vocation (Hospitality and Tourism)	113004	
Bachelor of Vocation (Artificial Intelligence and Data Science)	112904	

Semester -IV

Course Title: Environmental Studies (Compulsory)
(240)

Time Allowed: 3 Hrs.**Max Marks: 30**

PART – A

**Note: Attempt any 5 questions. Each question carries 2 marks.
Length of the answer should not exceed 1 page.**

1. What do you mean by environment education? Give its definition.
2. What do you understand by desertification? Explain its main causes of desertification.
3. What do you mean by global warming? Explain its effect.
4. Define "THERMAL POLLUTION". Write its effects.
5. What is AIDS? How does AIDS spread.
6. Write a note on welfare of children and women.
7. What do you understand by sustainable and non-sustainable development?

PART – B

Note: Attempt any 5 questions. Each question carries 4 marks.

Length of the answer should not exceed 3 pages.

1. What do you mean by floods? Write their causes and methods to prevent them. Write about flood prone areas of India.
2. Define ecosystem. Explain its components, function and structure of ecosystem.
3. What do you mean by "ECOLOGICAL SUCCESSION"? What are its main factors?
4. Define "NOISE & SOIL POLLUTION". Discuss its cause, effects and control measure.
5. What do you understand by Biodiversity? Explain two methods of conservation of biodiversity.
6. Define term natural disaster. Define five types of natural disaster. Explain its effects and causes.
7. Describe various Acts of Environment Protection.
8. Explain Grassland and Aquatic ecosystem. Write their character, structure, functions.

Hindi Version

भाग—ए

नोट— कोई भी 5 प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है।
उत्तर की लंबाई 1 पृष्ठ से अधिक नहीं होनी चाहिए।

1. पर्यावरण शिक्षा से आप क्या समझते हैं? इसकी परिभाषा दीजिए।
2. मरुस्थलीकरण से आप क्या समझते हैं? मरुस्थलीकरण के मुख्य कारण बताइये।
3. ग्लोबल वार्मिंग से आप क्या समझते हैं? इसका प्रभाव बताइए।
4. "थर्मल प्रदूषण" को परिभाषित करें। इसके प्रभाव लिखिए।
5. एड्स क्या है? एड्स कैसे फैलता है।
6. बच्चों और महिलाओं के कल्याण पर एक नोट लिखें।
7. सतत एवं गैर-टिकाऊ विकास से आप क्या समझते हैं?

भाग—बी

नोट— कोई भी 5 प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 4 अंक का है।
उत्तर की लंबाई 3 पेज से अधिक नहीं होनी चाहिए।

1. बाढ़ से आप क्या समझते हैं? उनके कारण तथा उन्हें रोकने के उपाय लिखिए। भारत के बाढ़ प्रवण क्षेत्रों के बारे में लिखें।

2. पारिस्थितिकी तंत्र को परिभाषित करें। पारिस्थितिकी तंत्र के घटकों, कार्यों और संरचना की व्याख्या करें।
3. "पारिस्थितिकीय उत्तराधिकार" से आपका क्या तात्पर्य है? इसके मुख्य कारक क्या हैं?
4. "शोर एवं मृदा प्रदूषण" को परिभाषित करें। इसके कारण, प्रभाव एवं नियंत्रण उपाय पर चर्चा करें।
5. जैव विविधता से आप क्या समझते हैं? जैव विविधता संरक्षण की दो विधियाँ समझाइये।
6. प्राकृतिक आपदा शब्द को परिभाषित करें। प्राकृतिक आपदा के पाँच प्रकार बताइये। इसके प्रभाव एवं कारण बताइये।
7. पर्यावरण संरक्षण के विभिन्न अधिनियमों का वर्णन करें।
8. घास के मैदान और जलीय पारिस्थितिकी तंत्र की व्याख्या करें। उनके चरित्र, संरचना, कार्य लिखिए।

Punjabi Version

ਭਾਗ-ਏ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਵੀ 5 ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 2 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 1 ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
2. ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਮਾਰੂਥਲੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
3. ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਝਾਓ।
4. “ਥਰਮਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਖੋ।
5. ਏਡਜ਼ ਕੀ ਹੈ? ਏਡਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।
6. ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
7. ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ- ਬੀ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਵੀ 5 ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 4 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 3 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

1. ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਿਖੋ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
2. ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. “ਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਸਫਲਤਾ” ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ।
4. “ਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਮਾਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਤੁਸੀਂ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

6. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
8. ਗਰਾਸਲੈਂਡ ਅਤੇ ਐਕਵਾਟਿਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਬਣਤਰ, ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।

Exam Code: 112504
(20)

Paper Code: 4285

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and
Health)
Semester-IV

Course Title: Soft Skills and Communication

Course Code: BVNL-4102

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any Section. Each question carries 16 marks.

Section- A

1. What is note taking? What is the importance of taking notes? 16
2. You are a dietician and have a patient who is suffering from obesity but not following the instructions given by you. How will you solve the problem by convincing the patient to follow the diet chart and do regular exercise for a healthy lifestyle? 16

Section-B

3. What is constructive feedback? What is the significance of giving constructive feedback? 16
4. What do you mean by Project Management? What are the skills a Project Manager should have? 16

Section- C

5. a. What are work ethics? 8
- b. Discuss the importance of Work ethics. 8
6. a. What is situation based conversation? 8
- b. Give an example of situation based conversation. 8

Section- D

7. a. What are presentation skills? 8
- b. What are the techniques to improve presentation skills? 8
8. a. Discuss in detail Etiquettes for Public speaking. 8
- b. What makes Public speaking impressive? 8

Exam Code: 112504

Paper Code: 4284

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) Semester- IV

Course Title: Diabetes Education -III

Course Code: BVNL -4281

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

SECTION I

- Q1. Discuss in detail History, Equipment attachments, Calibration and utility of Glucometer in Diabetes management. (4x4)
- Q2. Differentiate between
- (i) Invasive and Non Invasive techniques
 - (ii) Control of infection and Prevention of Infection at Injection site
 - (iii) CGMS and Insulin Pump
 - (iv) Diabetic Foot care and Safety measures while using Glucometer (4x4=16)

SECTION II

- Q3. "Professional behaviour of Diabetic Educator and Effective communication goes a long way in successful patient dealing". Justify the statement. (16)
- Q4. Discuss any TWO recent advances and Scope in the field of Diabetes management in detail by giving suitable examples. (8,8)

SECTION III

- Q5. Treatment plan for Type II Diabetes is fundamentally same as Type I Diabetes. Elaborate the statement. Discuss the importance of Diabetes awareness campaign for weight management. (16)
- Q6. Describe the concept and guidelines for successful management of gestational diabetes. (16)

SECTION IV

- Q7. Discuss the highlights of lifestyle modifications and dietary management for a diabetes awareness campaign. (16)
- Q8. "Patients awareness about Patient Rights is important in present times". Justify the statement. (16)

Exam Code: 112504
(20)

Paper Code: 4286

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) Semester-IV

Course Title: Food Microbiology

Course Code: BVNL-4283 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Students are required to attempt five question, selecting at least one question from each section. The fifth question may be selected from any of the four section. Each question carries 16 marks.

Section-A

1. Explain the food hygiene during purchasing and preparation of food?
2. What is Immunity? Write its types and effects.

Section-B

3. What is microbiology? Write about its discovery, brief history and sub disciplines.
4. What are anti-microbial agents? Explain them.

Section-C

5. Write a note on: a) Prebiotics b) Probiotics
6. What is bacterial food poisoning? Write the sources, signs and symptoms of food poisoning cause due to Salmonella FP.

Section-D

7. Discuss the food spoilage of fruits and vegetables.
8. What is food packaging? Give detail.

Hindi version

नोट:- छात्रों को प्रत्येक खंड से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए पांच प्रश्नों का प्रयास करना आवश्यक है। पांचवें प्रश्न को किसी भी खंड से हल करने का प्रयास किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 16 अंक का होता है।

खंड-ए

1. भोजन की खरीद और तैयारी के दौरान खाद्य स्वच्छता की व्याख्या करें?
2. प्रतिरक्षा क्या है? इसके प्रकार एवं प्रभाव लिखिए।

खंड-बी

3. सूक्ष्म जीव विज्ञान क्या है? इसकी खोज, संक्षिप्त इतिहास और उप-विषयों के बारे में लिखिए।
4. एंटी-मोइकोबियल एजेंट क्या हैं? उन्हें समझाओ।

खंड-सी

5. इस पर एक नोट लिखे:
क. प्रीबायोटिक्स
ख. प्रोबायोटिक्स

6. बैक्टीरियल फूड पॉइजनिंग क्या है? साल्मोनेला एफपी के कारण खाद्य विषाक्तता के स्रोत, और लक्षण लिखिए।

खंड—डी

7. फलों और सब्जियों के भोजन के खराब होने की विवेचना कीजिए।
8. भोजन पैकेजिंग क्या हैं? विवरण दें।

Punjabi Version

ਨੋਟ: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 16 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1. ਭੋਜਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੋਰਾਨ ਭੋਜਨ ਦੀ ਸਫਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
2. ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3. ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਖੋਜ, ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਪ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
4. ਐਂਟੀ-ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਏਜੰਟ ਕੀ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

5. ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
 ਓ) ਪ੍ਰੀਬਾਇਓਟਿਕਸ
 ਅ) ਪ੍ਰੋਬਾਇਓਟਿਕਸ
6. ਬੈਕਟੀਰੀਅਲ ਫੂਡ ਪੋਇਜ਼ਨਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਸਾਲਮੋਨੇਲਾ FP ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੋਜਨ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਰੋਤ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

7. ਫੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਭੋਜਨ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।

Exam Code: 112504
(20)

Paper Code: 4287

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) Semester-IV

Course Title: Patient Relation Associate

Course Code: BVNL- 4284 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five question in all, selecting at least one question from section. Fifth question may be selected from any of the section. Each question carries 16 marks.

Section-A

1. Discuss the functions of patient relations associate.
2. Explain the report delivery process in Hospital.

Section-B

3. Discuss in detail hospital policies and procedures of health care organization?
4. Explain factors to establish and maintain peaceful environment in Hospital?

Section-C

5. What do you mean by NABH and their implications for quality control and quality assurance.
6. Write down the importance and methodology of cleanliness, and hygiene environment.

Section-D

7. Write a short note on:-
 - TPA operations and Cash Management
 - Fundamentals of accounting
8. Explain the different modes of Payment utilized in healthcare industry and Customer Service Excellence and Patient Satisfaction?

Punjabi Version

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 16 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-1

1. ਰੋਗੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-2

3. ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?
4. ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-3

5. NABH ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰੋਸੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।
6. ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-4

7. ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਲਿਖੋ-

ਓ) TPA ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਨਕਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਅ) ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ

8. ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਸੇਵਾ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

Exam Code: 112504

Paper Code: 4288

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health)

Semester-IV

Course Title: Nutritional Biochemistry

Course Code: BVNM-4285

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 60

Note: Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 12 marks.

Section-A

1. Explain Glycolysis in detail. Give the significance of glycolysis. (12)
2. Define hormones. Give the major classification and functions of the hormones. (12)

Section-B

3. Write short note on :
 - a) Fat soluble vitamins (6)
 - b) Micromineral – Zinc (6)
4. Give the major classification of lipids in detail. (without structures) (12)

Section-C

5. How blood sugar is regulated in the body with the help of insulin and glucagon. (12)
6. What are water-soluble vitamins? Write down their biochemical roles performed in the body. (12)

Section-D

7. a) What are the factors affecting the rate of enzyme catalysed reactions. (6)
b) Give the classification system of Enzymes (6)
8. Give the major classification of proteins in detail. (without structures) (12)

Exam Code: 112504

Paper Code: 4289

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) Semester-IV

Course Title: Meal Management

Course Code: BVNM-4286

Time: 3 Hrs

Max. Marks: 60

Note: Students are required to attempt five Questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 12 marks.

SECTION-A

1. Discuss the five and seven food group in detail.
2. What do you mean by exchange list and discuss in detail.

SECTION-B

3. Discuss the points to be kept in mind while planning a meal for adult female.
4. Discuss the nutritional requirement of moderate and heavy worker adult female.

SECTION-C

5. Explain the physiological changes during old age.
6. Explain the following terms:-
 - a) Calculate the energy and protein for 100gm of pulses, 150gm of rice and 60gm of oil.
 - b) Reference man and reference woman.

SECTION-D

7. Describe the growth and development and nutritional requirement during infancy.
8. Plan a diet for old age man and woman.

Exam Code: 111406
(20)

Paper Code: 6212

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health) Semester-VI

Course Title: Soft Skills and Communication

Course Code: BVNM-6104

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 25

Note: Attempt any five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 5 marks. (5x5=25)

Section-A

1. What skills are considered as Interpersonal?
2. Suggest some ways for building interpersonal skills

Section - B

3. How can you provide excellent customer service in healthcare?
4. Write a job application and draft a resume for the post of a Nutritionist in a hospital.

Section -C

5. What is video conferencing? Explain briefly.
6. Explain the fundamental features of video conferencing

Section- D

7. How does group discussion help in grooming the personality of a participant?
8. What essential points should be kept in mind before, during and after appearing for an interview?

Exam Code: 111406
(20)

Paper Code: 6215

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health) Semester-VI

Course Title: Database Concepts

Course Code: BVNM-6127 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 25

Note: Candidates are required to attempt any 5 questions selecting at least one question from each section. Fifth question can be attempted from any section. All questions carry equal marks (5 marks each).

Section A

1. What do you understand by the term database? List the applications database and limitations of traditional databases.
2. Explain the following terms with an example for each: -
 - a) Primary Key
 - b) Foreign Key

Section B

3. While creating database in MS Access, what are various datatypes used. List any five data types and explain utility of each with the help of an example.

4. What are the steps to create a data base in MS Access using Wizard.

Section C

5. Explain the following views in context of creating database in MS Access: -
 - a) Design View
 - b) Database View
6. Using the concept of Primary key and foreign key, discuss in steps with a supporting example, how two tables can be linked in a database.

Section D

7. What are forms and reports. How do these differ. Give examples to support your answer.
8. What are the steps to generate a report. Discuss in steps with the help of suitable example.

**Exam Code: 111406
(20)**

Paper Code: 6209

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health) Semester-VI

Course Title: Nutrition and Fitness

Course Code: BVNL-6281

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

Section- A

1. What are the approaches to keep oneself fit?
2. Define Fitness and Health. Explain the assessment methods of fitness.

Section- B

3. What are nutritional supplements. Explain in detail.
4. What are the nutritional guidelines for health and fitness. Explain.

Section -C

5. Explain physical activity guidelines and physical activity pyramid.
6. Write down the importance and benefits of physical activity.

Section -D

7. Write the etiology, health complications and Weight Management of overweight.
8. Explain Fad diets and Principles of planning weight reducing diet.

Exam Code: 111406
(20)

Paper Code: 6210

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health) Semester-VI

Course Title: Food Safety

Course Code: BVNL-6282 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

Section -I

1. What do you mean by Food Hazard and Types of hazards.
2. Explain the Food handling, Purchasing and Receiving Safe Food.

Section -II

3. What do you mean by Food Borne illnesses caused by Bacteria , Virus and Parasites.
4. Explain the Natural Toxicants in foods, Chemicals, Antibiotics, Hormones and Metal Contamination.

Section -III

5. What do you mean by HACCP and explain its seven principles.
6. Write a short note :
 - Product labelling
 - Nutritional Labelling
 - Safety assessment of food packaging materials.

Section -IV

7. Explain the Food law and Standards: AGMARK, BIS and GRAS.
8. Write a short note :
 - Genetically modified foods
 - Transgenic Foods
 - Organic foods.

Exam Code: 111406
(20)

Paper Code: 6211

Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health) Semester-VI

Course Title: Pediatric Nutrition

Course Code: BVNL-6283

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

Section -I

1. What do you mean Paediatric nutrition assessment: Anthropometric measurements, Biochemical parameters, clinical and dietary data.
2. Distinguish between Breastfeeding and bottle-feeding?

Section -II

3. Discuss the Childhood obesity: Underweight and Undernutrition.
4. Explain in detail :
 - Dental caries
 - Allergies
 - Attention-deficit hyperactivity' disorder

Section -III

5. Write a short note on :

- Celiac Diseases .
- Constipation
- Gerd
- Peptic ulcers

6. Write a short note on:

- Liver Disease
- Pancreatic Diseases
- Esophagitis

Section -IV

7. Discuss the nutritional requirement of infants.

8. What do you mean by Inborn error of metabolism.

**Exam Code: 111406
(20)**

Paper Code: 6213

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise &
Health) Semester-VI**

Course Title: Therapeutic Nutrition

Course Code: BVNM- 6285 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 60

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 12 marks.

Section A

1. Nutrition can work as therapy. Explain
2. Write a note on Nutrients and drug interaction.

Section B

3. What should be the nutrition in Obesity? Give the dietary management.
4. Explain Food Allergy-causes, symptoms and dietary management.

Section C

5. Explain about the Complications of nutritional support system including re-feeding syndrome and rehabilitation diets.
6. What do you mean by Enteral and parenteral nutrition support. Also Write the role of immune suppressants.

Section D

7. Discussion about Ryles tube and its care. Types of feeds, advantages and disadvantages of home-based feed.
8. Explain total parental nutrition, importance of TPN and Long term effect of its use.

**Exam Code: 111406
(20)**

Paper Code: 6214

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise &
Health) Semester-VI**

Course Title: Quantity Food Production

Course Code: BVNM-6286 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 60

Note: There are eight questions carrying equal (12) marks. Candidates are required to attempt five questions, one from each section. The fifth question may be attempted from any section.

Section A

1. What do you mean by a food service? Discuss different types of food and beverage services.
2. Write a note on food services offered in a hospitality industry.

Section B

3. What is a menu? What are the various factors affecting the construction of a menu. Discuss the various menus offered by food services.

4. a) What do you mean by standardisation? Briefly discuss the importance of standardisation
b) Briefly discuss the factors affecting the cost of a meal. How will you effectively down cut the cost.

Section C

5. Discuss the quantitative and qualitative aspects of food.
6. Write notes on:
 - a) Food Production systems.
 - b) Effective use of leftovers

Section D

7. How will you effectively control the menace caused by rodents, flies and cockroach in food establishments.
8. Discuss briefly planning and décor of a service area.